

Till
Socialtjänstnämnden

Budgetunderlag för år 2007 och inriktning för 2008 och 2009

(1 bilaga)

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden beslutar att till kommunstyrelsen överlämna och hänvisa till förvaltningens förslag till budgetunderlag för år 2007 och inriktning för 2008 och 2009.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Dag Helin

Pia Hofmeijer

Sammanfattning

Nämndernas budgetunderlag ska redovisa en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten de kommande åren. Underlaget ska beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor, demografiska förändringar samt effekterna av dessa och eventuella åtgärder.

I detta ärende redovisar förvaltningen dels pågående verksamheter som är finansierade 2007 och dels förslag om nya verksamheter. Bland annat tas upp behovet av utveckling av insatserna för utsatta barn och ungdomar, inrättandet av ett bedömningskansli för insatser enligt LSS (LSS – lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) och utbyggnaden av boenden för hemlösa.

Bakgrund

Utgångspunkt för nämndernas arbete med budgetunderlagen är beslutad plan för 2007 i kommunfullmäktiges budget för år 2006 med inriktning för åren 2007 och 2008. Större avvikelser jämfört med planen för 2007 – 2008 ska kommenteras.

Nämndernas underlag ska under respektive inriktningsmål redovisa en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten de kommande åren. Underlaget ska beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor, demografiska förändringar samt effekterna av dessa och eventuella åtgärder. I detta ingår att beakta lokalförsörjning, kompetensförsörjning samt omstrukturerings- och investeringsbehov.

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom förvaltningens ledningsgrupp. Ärendet har behandlats inom ramen för facklig samverkan.

Nämndernas ansvarsområden och övergripande mål

Socialtjänstnämnden har enligt sitt reglemente följande huvuduppgifter:

- bereda ärenden till kommunstyrelsen avseende riktlinjer, policy och uppföljning inom sitt ansvarsområde
- svara för vissa stadsövergripande verksamheter
- mot ersättning tillhandahålla tjänster som beställs av andra nämnder.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2006 – 2008

I budgeten anges följande frågor som viktiga för socialtjänstnämnden under planperioden:

- Fler utsatta kvinnor och barn ska nås av stadens insatser.
- Antalet alternativa boendeformer för olika grupper av hemlösa ska öka.
- Fler missbrukare ska förmås upphöra med sitt missbruk.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Insatser för barn och ungdomar

HVB barn och ungdom

Utifrån den översyn som gjorts av socialtjänstnämnden beslutade kommunfullmäktige vid sammanträdet den 12 december 2005 bland annat följande: ”Socialtjänstnämnden får i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla verksamheterna inom HVB barn och ungdom”.

HVB barn och ungdom är efter de omstruktureringar som genomförts en liten flexibel enhet med stor kapacitet att svara upp mot de korta institutionsvistelser som det framtida sociala barn- och ungdomsarbetet kommer att kräva. Enhetens samlade resurser gör det möjligt för stadsdelsförvaltningarna att i högre grad än tidigare välja olika insatser i växelsamverkan eller var för sig. Enhetens

barn- och familjeverksamheter kan nu med en mindre volym erbjuda olika omsorgsnivåer och insatsstegar, exempelvis akuta insatser, stödinsatser, behandling, eftervårds- och öppenvårdsinsatser. För att i enlighet med kommunfullmäktiges beslut fortsatt utveckla samarbetet med stadsdelsförvaltningarna och bli en del av deras arbete med barn och ungdomar krävs att kostnaderna för stadsdelsförvaltningarna ligger på en rimlig nivå.

För att den utveckling som påbörjats ska föras framåt och få ett genomslag på bredare front, bedömer förvaltningen att det är nödvändigt med en viss anslagsfinansiering. Kostnaderna beräknas till ca 5 mkr.

Verksamheten vid förskolan Spira

Den öppna förskolan Spira för adopterade barn och deras föräldrar finansieras idag genom socialtjänstnämndens organisations- och föreningsstöd. Adoptionscentrum söder söker årsvis medel för verksamheten. Stadsdelsförvaltningen Maria Gamla Stan svarar för driften av verksamheten. I samband med att socialtjänstnämnden beslutade att inrätta ett Resurscenter för adopterade och deras föräldrar har en rad övriga aktiviteter knutits till Spira bland annat cirklar för föräldragrupper och föreläsningar för adoptionsföräldrar. Duvnäs Föräldrastöd inom HVB barn och ungdom är knutet till Spira för att erbjuda råd och stöd till adoptivföräldrar. Inom Spiras lokaler bedrivs också den obligatoriska utbildning för blivande adoptivföräldrar som förvaltningen ansvarar för.

Verksamheten vid Spira har utvecklats till att bli snarare ett socialpedagogiskt center än en öppen förskola. Verksamheten kan därför inrymmas inom Resurscentrets verksamhet och bedrivs inom ramen för socialtjänstnämndens uppdrag. Det skulle innebära att verksamheten inte skulle belasta nämndens organisations- och föreningsstöd, samt att ansvaret för verksamheten överförs från Adoptionscentrum söder till staden. Kostnaderna beräknas till ca 2 mkr.

HVB barn och ungdom – START – utbildningsförvaltningens gymnasieavdelning

I kontakter med utbildningsförvaltningens gymnasieavdelning har framkommit att det finns en del ungdomar inskrivna i det individuella programmet som har hög frånvaro. En del har sociala problem, relationsproblem etc. De kan befinna sig i ett gränsland till missbruk och annat socialt nedbrytande beteende. Ungdomarna är sällan aktuella inom socialtjänsten.

För dessa ungdomar skulle en samverkan mellan socialtjänstnämndens verksamheter HVB barn och ungdom, START och utbildningsförvaltningens gymnasieavdelning kunna leda till att de tidigt fångas upp i en meningsfull sysselsättning/praktik kombinerad med undervisning och sociala insatser i övrigt. Samarbetet skulle kunna ske i projektform under 2007 och gälla 20 ungdomar.

Kommunfullmäktige har i februari 2006 beslutat att två Navigatorcentra ska inrättas i Stockholm. Dessa centra får i uppgift att fånga upp ungdomar som varken studerar, arbetar eller har annan känd sysselsättning. Förvaltningens sam-

arbetsprojekt med utbildningsförvaltningen skulle i förlängningen också kunna utgöra en resurs inom ramen för Navigatorcentras verksamhet. Kostnaderna beräknas till ca 2 mkr.

Familjehemskonsulterna

En utredning pågår inom stadsledningskontoret och förvaltningens stab, där innehåll och finansieringsform av familjevårdsverksamheten i staden diskuteras. Resultatet av utredningen kan komma att innebära att Familjehemskonsulternas verksamhet, rekrytering, utbildning etc. föreslås anslagsfinansieras. Beräknad kostnad ca 3 mkr.

Utveckling av samarbete mellan Maria ungdomsenhet och polisen.

Landstinget och staden inom Maria ungdomsenhet ingår sedan drygt ett år tillbaka i projektet MUMIN tillsammans med Ungdomssektionen vid Länskriminalen. (ULK) Syftet är att snabbt lotsa ungdomar som gripits för narkotikabrott till vård / behandling. Samarbetet har skett främst med Ungdomsjourens socialsekreterare.

Projektet har fallit väl ut och samarbetet mellan polisen och socialtjänstförvaltningen kan utvecklas ytterligare. Detta förutsätter dock en resursförstärkning vid Maria ungdomsenhet. Förvaltningen föreslår därför att Ungdomsjouren utökas med 4 tjänster för socialsekreterare som ska arbeta parallellt med ULK främst kvällar, nätter och helger. En fördel vore att samlokalisera dessa med polisen. Målgruppen ska vara ungdomar och unga vuxna personer. Detta samarbete kan ge socialtjänsten en bättre möjlighet att tidigt hjälpa ungdomar som vistas i missbruksmiljöer. Förvaltningen föreslår ett projekt på två år med 4 särskilda socialsekreterartjänster. Kostnad för 2007 ca 2 mkr. Till nämndens sammanträde den 21 mars 2006 kommer förvaltningen i ett särskilt ärende att närmare ange form och inriktning för detta projekt. Möjligheten till extern finansiering kommer att undersökas.

Barncentrum

Barncentrum består av två delar. Den ena delen är ett kunskapscentrum. Den andra delen är operativ och samordnar berörda myndigheters utredningsuppdrag när det gäller barn som misstänks vara utsatta för allvarliga brott. Den lokal vid Kungsholms torg som anpassats för verksamheten är dimensionerad för att kunna ta hand om de barnärenden som aktualiseras hos Citypolisen, vilket motsvarar de fem innerstadsstadsdelarna.

De lokal- och personalmässiga resurser som tillförts Barncentrum från och med 2006 kommer inte att täcka behovet för alla de barn i Stockholms stad som aktualiseras hos Västerorts- respektive Söderortspolisen. Kostnaden från 2007 och framåt beräknas till ytterligare ca 3 mkr per år.

Komet

Komet är en strukturerad modell för föräldrastöd och stöd till lärare. Det har sedan halvårsskiftet 2003 varit ett projekt och i sin helhet finansierats med stöd

från länsstyrelsen, kompetensfonden och Mobilisering mot narkotika. Projektstödet från länsstyrelsen för förebyggande arbete och från kompetensfonden kommer att upphöra vid 2006 års utgång. En styrka i projektet är att utvecklingen sker i nära samarbete med föräldragrupsledare inom stadsdelsförvaltningarna. Unikt för projektet är att det bygger på metoder som genom forskning befunnits effektiva och att dess utveckling och anpassning till svenska förhållanden samtidigt utvärderas av FoU-enheten. Inom Precens finns en grupp som arbetar med Komet för föräldrar och i skolan. En gedigen kompetens har byggts upp, som det är angeläget att förvalta och utveckla och som är till stor nytta för familjer och stadsdelsförvaltningar.

För närvarande utvecklas flera versioner av Komet: För föräldrar till ungdomar, för ungdomar på institution (i samarbete med Statens institutionsstyrelse) och iKomet som är en mer individualiserad och behandlande variant. En version att användas i förskolan samt en mer universell modell som kan användas i relation till en större och mer allmän målgrupp efterfrågas också. Samtidigt är det lika viktigt att underhålla och säkra den kompetens som finns, både inom stadsdelsförvaltningarna och i Kometgruppen inom socialtjänstförvaltningen. För detta behövs en central funktion som är till viss del är anslagsfinansierad för att skapa stabilitet och säkerhet. Kostnaden beräknas till ca 2 mkr.

Folköls- och tobakstillsyn

Under perioden 2005-2006 har ett utvecklingsarbete genomförts som rör folköls- och tobakstillsynen i staden. Stadsdelsförvaltningarna har kommit olika långt i tillsynsarbetet och en central samordnare behövs för att hantera de stadsövergripande frågorna. Beräknade kostnader för en projektledaranställning är 700 tkr under 2007.

Medling och brottsofferstöd

Socialtjänstförvaltningen bedriver genom Precens verksamheter med brottsofferstöd och medling på sex ställen i Stockholms stad. Alla dessa s.k. stödcentra är placerade i polismyndighetens lokaler och erfarenheterna av detta samarbete mellan polis och socialtjänst är mycket goda. Verksamheterna är under 2006 samfinansierade med medel från kompetensfonden och socialtjänstnämnden samt till viss del från Brottsförebyggande rådet när det gäller medlingsverksamheterna.

Regeringen har lämnat en proposition till riksdagen om ett lagförslag att kommunerna från och med 2008 är skyldiga att tillhandahålla medling till ungdomar upp till 21 år. Propositionen innehåller även ett förslag om att ungdomstjänst blir en egen påföljd från och med 2007 och att åldersgränsen även där höjs till 21 år. Detta kommer sannolikt innebära att domstolarna kommer att döma många fler ungdomar än idag till ungdomstjänst. Det är tänkbart att förlägga både medling och ungdomstjänst, med "regionala" platsbanker över stadsdelsnämndsgränserna, till stödcentrum.

Precens arbetar för att stadsdelsnämnderna ska ta över finansieringen av stödcentrum i regionala samverkansformer från och med 2007. Alternativet är en central finansiering av stödcentrum för att verksamheterna ska säkras och att Stockholms stad verkligen kan erbjuda brottsofferstöd, medling och eventuellt även ungdomstjänst i hela staden. Den merkostnad detta skulle innebära utöver befintliga anslag för socialtjänstförvaltningen har beräknats till 2,9 mkr.

Insatser för funktionshindrade

Korttidshemmen Drömmen och Navet

Korttidshemmen har de senaste åren redovisat underskott, beroende på en minskad efterfrågan från stadsdelsförvaltningar och länskommuner. Allt fler av gästerna beviljas gruppbostad och är då inte längre aktuella för vistelse på korttidshem. Mycket tyder på att efterfrågan på platser ytterligare kommer att avta. Situationen för korttidshemmen kan leda till att viss omstrukturering av verksamheterna blir aktuellt under 2007, med åtföljande omstruktureringkostnader som beräknas till ca 2 mkr.

Bedömningskansli

Socialtjänstförvaltningen har från och med 2006 stadens uppdrag att inrätta ett bedömningskansli med uppgift att dels arbeta fram ett nytt bedömningsinstrument för fördelning av medel till gruppbostäder, korttidshem och dagliga verksamheter och dels att kontinuerligt, en gång per år, nivåbedöma alla insatser enligt de nya bedömningsgrunderna. Uppdraget är ett projekt som sträcker sig till 31 december 2008 och har sin grund i den översyn som genomförts av resursfördelningssystemet inom omsorgen om funktionshindrade.

Medel till dessa LSS-verksamheter (LSS – lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) fördelas genom det så kallade prestationsrelaterade anslaget och uppgår 2006 till 1,2 miljarder kr. De LSS-beslut som omfattas av anslaget och som ingår i nivåsystemet uppgår till ca 3 100.

Bedömningskansliet består av fyra utredare och en projektansvarig chef. Under första halvåret år 2007, när samtliga nivåbeslut ska ombedömas, kommer kansliet att förstärkas med tre utredare. Den totala kostnaden för kansliet beräknas till 3,8 mkr per år.

Kunskapscentrum Socialpsykiatri

Ett projekt som drivs med pengar från kompetensfonden är uppbyggnaden av ett Kunskapscentrum för sociala insatser vid psykiska problem. Projektet har initierats av socialtjänstnämnden. Syftet med kunskapscentret är att samla, analysera och sprida kunskap inom det professionella fält som rör sociala insatser för människor med olika psykiska funktionshinder. Det ska fungera som en länk mellan forskning och praktik och förmedla kunskap på sådant sätt att det kan bli ett viktigt redskap vid verksamhetsutveckling. En central kunskapskälla är den kunskap som de människor (brukare) har som insatserna riktar sig till.

Centret ska ha ett brukarperspektiv och stärka metodutveckling för att tillvarata brukarnas erfarenheter. Kunskapscentret ska inspirera till nytänkande, nya projekt, arbetssätt/metoder, fånga upp och blicka framåt genom att bidra till kunskaps- och verksamhetsutveckling. I arbetet ska också samverkan ske med andra aktörer som är viktiga t.ex. landstingets psykiatri och andra vårdgrenar, försäkringskassan och arbetsmarknadsmyndigheter.

I projektet kommer en hemsida att finnas klar under 2006. Det är angeläget att kunskapscentret får fortsätta uppbyggnaden. För detta krävs att medel avsätts under kommande budgetår för att finansiera det fortsatta arbetet. Kostnaden beräknas till ca 2 mkr.

Utbyggnad av bostäder med särskild service.

Under socialtjänstnämnden finns en genomförandegrupp för utbyggnad av bostäder med särskild service för funktionshindrade. I gruppen ingår representanter från stadsdelsförvaltningar liksom berörda fackförvaltningar och stadsledningskontoret. Uppgiften är att initiera och driva på planeringen och utbyggnaden av särskilda boenden i samråd med stadsdelsförvaltningarna. Socialtjänstförvaltningen vill lyfta fram att det är fortsatt viktigt att bevaka och driva på utbyggnaden av särskilda boenden till olika grupper inom funktionshinderområdet. I arbetet behöver dessutom kontinuerligt uppgifter tas fram hur behovet av olika boendeformer ser ut. Den nuvarande planen för utbyggnad sträcker sig till och med 2006.

Utomlänsplacerade funktionshindrade

Med anledning av ändrade regler avseende betalningsansvaret för utvecklingsstörda personer boende utanför länet minskar nämndens kostnader verksamhetsåret 2007 med 26 mkr. Staden får minskad statlig ersättning med motsvarande belopp.

Insatser för de mest utsatta

Insatser för hemlösa

Behov av boenden för hemlösa

Den kartläggning och analys av behovet av boenden för hemlösa som gjordes i rapporten "Boendetrappan" som presenterades för socialtjänstnämnden hösten 2005 visar tydligt dagens utbud, men också vilken utbyggnad som pågår och ska genomföras. De senaste åren har lågtröskelboenden byggts ut kraftigt, något som skapat en mer differentierad och fungerande boendetrappa. Den pågående utbyggnaden 2006 sker i första hand inom Stiftelsen hotellhem som kommer att ha cirka 70 nya platser i referensboende i Älvsjö i april, samt ca 30 nya platser i referensboende i Råcksta i sommar. Ytterligare utbyggnad av 30 platser i referensboendet i Råcksta blir klart senare under året.

Viktigt nu och framöver är att tillgången på försöks- och träningslägenheter fortsätter att öka. Detta är av stor betydelse för att hemlösa ska kunna ta det sista klivet ut ur hemlösheten. Tillräckliga resurser behövs även för ett fortsatt boendestöd för de som bor i dessa lägenheter.

Vidare behov av utbyggnad framöver är 2-3 områden för s.k. Skeve hus, småhus för 15-30 hemlösa som inte passar i andra mer kollektiva boendeformer. På så sätt kan stadens boendetrappa utvecklas vidare för att passa fler hemlösa. Den tänkta modellen för Skeve hus är att ett mobilt team med boendestödjare ska ansvara för driften. Kostnader för det mobila teamet samt övriga driftkostnader är svårt att uppskatta på grund av att det hittills varit oklart om och när de planerade Skeve husen blir klara. Kostnaden är beroende av hur många småhus/boendeenheter som byggs. En mycket försiktig uppskattning är att det behövs minst 2-3 helårsanställningar för ett sådant team. Förvaltningen återkommer i detta ärende.

Förvaltningen menar att behovet av akutboendeplatser kan minskas framöver i och med den kraftfulla utbyggnaden av boenden och övrigt stöd för de hemlösa. Ännu har det dock inte gått att se något minskat behov av akutplatser. För närvarande kartlägger förvaltningen på olika sätt de nytillkommande hemlösa, för att få en bättre överblick av situationen. Ett vanligt skäl till hemlöshet är vräkningar, något som staden bör kunna arbeta mer intensivt med för att ytterligare minska. I och med TÖG-projektet (TÖG – tak-över-huvudetgarantin) räknar förvaltningen också med att flera personer kommer att kunna gå vidare i boendetrappan.

TÖG-projektet med flexibel fältförlagd biståndsbedömning

TÖG-projektet (TÖG – tak-över-huvudetgarantin) avslutas den 31 augusti 2006 då projektmedlen från kompetensfonden upphör. Problemet med s.k. långliggare på härbärgen är inte löst. För att arbetet ska kunna fortsätta efter projektens slut behövs en resursförstärkning av uppsökare som arbetar aktivt med biståndsbedömning, länkning och planering av hemlösa på stadens härbärgen. Beräknad kostnad 3 mkr.

Lots-projektet

”Lots för livet” är ett samarbete mellan socialtjänstförvaltningen, Beroendecentrum Stockholm och polismyndigheten, som innebär att de berörda aktörerna samordnar sina insatser så att de missbrukare som befinner sig på någon av Stockholms identifierade s.k. drogarenor (Sergels torg, Gullmarsplan, Tensta och Rinkeby) får tillgång till vård och behandling på ett smidigt och lättillgängligt sätt.

För närvarande arbetar två uppsökare i projektet. Det finns planer på att projektet ska utvidgas och kopplas till en vårdgaranti för missbrukare. Medel för 4 lotsar och medel för behandlingkostnader för stadsdelsförvaltningarna/ Enheten för hemlösa bör föras till projektet även under 2007.

Utökad prissubvention av boenden för hemlösa

En viktig synpunkt som framkommit i analysen av boendetrappan är att det finns behov av att se över finansieringen av de olika boendeformerna. Idag tillämpas olika system. För delar av verksamheten subventioneras priset för stadsdelsnämnderna med centrala anslag medan priset för andra fullt ut speglar den faktiska kostnaden. Avgiftssättningen är en viktig faktor för att påverka placeringar och placeringstider. Idag subventioneras främst akut- och korttidsboenden, dvs. lågtröskelverksamheter (de boendeformer som återfinns längst ner i boendetrappan), vilket i hög grad styr efterfrågan men inte alltid speglar de hemlösas faktiska behov.

Nästa steg i boendetrappan (mellanskiktet), dvs. stödboenden och behandlingshem inom HVB Vuxna är med några undantag fullt ut intäktsfinansierade. Boende och behandling inom HVB Vuxnas institutioner erbjuder insatser som syftar till mer långsiktiga förändringar för den enskilde och bygger på drogfrihet. Som tidigare framhållits påverkar prissättningen i hög grad val av placering. Med dagens finansieringssystem ser förvaltningen tendenser till att missbrukarvården inriktas mot akuta och kortsiktiga insatser på bekostnad av ett mera långsiktigt behandlings- och förändringsarbete. En subventionering av priserna även för behandlingsinsatser bör således övervägas i syfte att långsiktigt säkra stadens egna verksamheter. Kostnaderna för att initialt säkra behandlingsverksamheten genom en sådan subvention beräknas till 10 mkr.

Frivilligorganisationernas insatser

Frivilligorganisationernas insatser för hemlösa är omfattande och ett viktigt komplement till socialtjänsten. Detta gäller framförallt akutboendena och dagverksamheterna, men också de drogfria korttidsboendena. Det ekonomiska stödet till frivilligorganisationerna för de boenden de driver har dock varit detsamma under flera år, trots det ökade trycket på verksamheterna. Förvaltningens bedömning är att det ekonomiska stödet bör ökas med 10 procent. Det ekonomiska stödet under 2006 är följande:

Boenden

Frälsningsarmén, Stadsmissionen och Ny Gemenskap	11,8 mkr
--	----------

Dagverksamheter

Convictus, Ny Gemenskap, Stadsmissionen, Frälsningsarmén, LP & Kris	7,6 mkr
---	---------

<i>Totalt</i>	<i>19,4 mkr</i>
---------------	-----------------

En ökning med 10 % av det ekonomiska stödet inför 2007 skulle innebära en kostnad på 1,9 mkr (dvs. 21,3 mkr totalt)

Stiftelsen Hotellhem är en viktig aktör och samverkanspartner i arbetet för de hemlösa. Staden ger årligen stiftelsen ett anslag, för 2006 är bidraget 16,5 mkr för sociala merkostnader för de stödboenden de driver, korridorer, gemensamhetsutrymmen samt deras bostadsförmedling. Totalt har stiftelsen 1 119 genomgångsbostäder (2005), varav cirka 20 % är för platser i de s.k. stödboende-

na. Av det totala anslaget till stiftelsen på 16,5 mkr går 4,6 mkr till stödboendena. För att kunna driva stödboendena har också stiftelsen infört ett avgiftssystem för att täcka kostnaderna för denna boendeform. Avgiftssystemet har ännu inte helt genomförts, då avgift betalas endast för nytillkommande platser i boendet. Förvaltningens analys är att behovet av anslagsfinansiering kan minska, när avgiftssystemet i högre grad har genomförts.

Inom Stiftelsen Hotellhem bor också en stor grupp ungdomar med en alltmer komplicerad problembild, t.ex. missbruk, psykisk ohälsa och kriminell verksamhet. Stiftelsen har idag inga särskilda resurser för att stödja dessa ungdomar, men anser att det finns ett sådant behov. Stiftelsen vill också att den problematik de uppmärksammat ska synliggöras.

Krami/Moa

KrAmi/Moa drivs i samarbete och samfinansieras mellan länsarbetsnämnden, kriminalvården och Stockholm HVB Vuxna. Verksamheten tar emot män och kvinnor som för sin rehabilitering är i behov av arbetsmarknadsinriktade åtgärder. Målsättningen är att deltagarna ska finna, få och behålla ett arbete/ utbildning samt finna en väg till ett självständigt liv. Verksamheten redovisar goda resultat.

Det har blivit allt mer problem med finansieringen från stadsdelsförvaltningarna för Krami/Moas tjänster och det finns risk för att kriminalvården och länsarbetsnämnden drar sig ur. Framförallt har ett flertal kvinnor som aktualiserats från kriminalvården inte kunnat tas emot eftersom de på stadsdelsförvaltningarna fått avslag på sin ansökan om bistånd. För att kunna upprätthålla verksamheten och fortsatt utveckla insatser för utsatta kvinnor och unga vuxna med missbruksproblem bör verksamheten anslagsfinansieras. Kostnaderna beräknas till ca 6 mkr. Det kan noteras att i övriga landet är tjänster motsvarande Krami/Moas insatser helt anslagsfinansierade.

Rådgivande insatser

Familjerådgivningen

Efterfrågan till Familjerådgivningen har ökat kontinuerligt de senaste åren och verksamheten har därför fått ett budgettillskott för att minska köerna. Alla tecken visar på att efterfrågan fortsätter att vara mycket hög i förhållande till verksamhetens omfattning. Budgetramen behöver även i fortsättningen öka med ca 1,2 mkr för att upprätthålla en godtagbar väntetid till Familjerådgivningen i Stockholm.

Folkhälsoarbete

Under 2006 förväntas kommunfullmäktige ta beslut om det förslag till folkhälsoprogram som socialtjänstnämnden i februari 2006 godkände för egen del. Under förutsättning att beslut tas i enlighet med programförslaget kommer två folkhälsoinsatser att tillsättas varav en anställning förläggs till Precens inom

socialtjänstförvaltningen. Precens får en funktion som kansli och får till uppgift att stödja övriga förvaltningar. Totalkostnaden för Precens är 1,3 mkr under 2007 varav 0,7 mkr utgör kostnaden för folkhälsotjänsten.

Medarbetarna

Kompetensförsörjning

Förvaltningen har vid rekryteringar haft många sökanden och kompetensförsörjningen har i stort inte utgjort något problem. Förvaltningen kommer att ha ett stort framtida rekryteringsbehov då ca 20 %, dvs. 190 av förvaltningens tillsvidareanställda, är över 60 år. Flertalet av dessa arbetar som socialsekreterare eller liknande (50), behandlingsassistenter (40), ekonomi- och löneassistenter eller liknande (28) eller innehar chefsbefattning med personal och budgetansvar (21). Rekryteringsbehov kommer således att finnas inom nämnda yrkesgrupper. Förvaltningens bedömning är att rekryteringsbehovet av gruppen ekonomi- och löneassistenter inte kommer att vara stort då bland annat nya elektroniska system, såsom LISA och Agresso, införts som på sikt kommer att medföra att färre antal personer behövs för att administrera bland annat fakturor och medarbetares löner.

Förvaltningen kommer att satsa på utbildningsinsatser för att utveckla chefernas rekryteringskompetens samt utvidga och vidareutveckla mentor- och introduktionsprogram för nyanställda.

Sjukfrånvaro

Förvaltningen har lyckats vända den negativa trenden med ökad sjukfrånvaro. 2004 uppgick sjukfrånvaron till 9,2 % och 2005 till 8 %. Förvaltningen har i flera år sökt utveckla bra samverkansformer med bland annat försäkringskassan och företagshälsovården. En särskild kontaktperson från försäkringskassan ingår tillsammans med personalkonsult i förvaltningens rehabiliteringsgrupp. I gruppen kan ärenden rörande bland annat långtidssjukskrivna (mer än 4 veckor) aktualiseras. Nämnda grupp försöker tillsammans med chef, medarbetare och vid behov sakkunnig läkare och/eller psykolog från företagshälsovården hitta lämpliga lösningar för att medarbetaren snarast möjligt ska kunna återgå i arbete eller hitta andra alternativ till sjukskrivning.

Förvaltningen har hög medelålder bland medarbetarna och många har schema-lagd nattjänstgöring. Det blir alltmer vanligt med medicinska hinder och läkarförbud att arbeta på sådant sätt. Satsningar kommer att fortsätta på att arbetsmiljömässigt förbättra arbetsplatser samt öka den enskildes inflytande över arbetstidens förläggning och arbetsmetoder.

Förvaltningen hoppas vid utgången av år 2006 kunna sänka sjukfrånvaron ytterligare till 7,5 %. Förvaltningen är försiktigt optimistisk i sin prognos att kunna uppnå målet.

Ledarstrategi

Förvaltningen arbetar på samtliga nivåer för att identifiera potentiella chefer. I medarbetarsamtal diskuteras utbildnings- och utvecklingsbehov och lämpliga uppdrag där medarbetaren utvecklas. Återkoppling och utvärdering sker efter genomförda insatser. På så vis tränas potentiella ledare för avancemang.

Förvaltningen har under tre terminer genomfört en "Adeptutbildning" för att identifiera och stödja medarbetare som kan bli morgondagens ledare. Ett antal medarbetare med specialistkompetens deltar i omfattande utvecklingsprogram på Handelshögskolan. Förvaltningen strävar efter att en del medarbetare som inte har chefsbefattning inkluderas då så är möjligt i förvaltningens chefsutbildningsinsatser. Under år 2006 kommer ett chefsutbildningsprogram att genomföras av förvaltningen där även en del medarbetare kommer att delta. I chefsutbildningen ingår bland annat utbildning i medbestämmandelagen (MBL) och samverkan, LAS, utvecklingsavtalet, rekrytering, rehabilitering, misskötsamhet och disciplinära åtgärder.

Samtliga chefer med personal och budgetansvar har möjlighet att få stöd från bland annat handledare, mentor eller olika nätverk för chefer.

Förvaltningen söker hitta flexibla lösningar för att både kunna behålla dagens chefer och attrahera morgondagens chefer genom positiv inställning till delat ledarskap och chefsuppdrag med ansvar för mindre grupper.

Förvaltningens samtliga chefer kommer att utbildas i stadens ledarstrategi. I samverkan med chefer och medarbetare kommer en konkret plan utarbetas avseende strategins implementering i förvaltningen.

Löner

Kunskap om bland annat gällande diskrimineringslagstiftning, kollektivavtal om löner, och kunskap om stadens och förvaltningens strategiska dokument på området är viktiga verktyg för att motverka uppkomst av osakliga löneskillnader. Nämnade dokument och rättsområden kommer att behandlas i chefsutbildningsprogrammet under 2006.

Osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män har inte upptäckts i tidigare lönegranskningar. Under våren 2006 kommer en omfattande lönekartläggning med tillhörande analys att vara genomförd i sin helhet. För att möjliggöra jämförelse mellan inte endast lika utan även likvärdiga befattningar används, i enlighet med stadens beslut, arbetsvärderingssystemet BAS i lönekartlägningsarbetet. Om osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män upptäcks kommer åtgärdsplan att upprättas.

Jämställdhet och mångfald

En partsammansatt grupp har fått i uppdrag att efter vårens lönekartläggning få fram en mer utvecklad jämställdhetsplan med försök till anpassning till lokala förutsättningar. Förvaltningen vill öka medarbetarnas och chefers engagemang

i jämställdhets och mångfaldsfrågor genom att söka finna former för att medarbetare och chefer i större utsträckning involveras och deltar i processen att kontinuerligt utveckla och utvärdera förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplaner. Enkätundersökningar, intervjuer, statistikuppföljningar kommer i större utsträckning under planperioden att genomföras för att utvärdera aktiva åtgärder som anges i nämnda planer. På så vis erhålls bättre kunskapsunderlag för framtida jämställdhets- och mångfaldsplaner, vars aktiva åtgärder kommer att gynna verksamheternas positiva utveckling.

Förvaltningen kommer under året att genomföra ett jämställdhetsseminarium för medarbetare och chefer för att ge kunskap om jämställdhetslagen, trakasserier och diskriminering. Nämnda inslag är även obligatoriska inslag i årets chefsutvecklingsprogram.

För att motverka eventuell särbehandling med sökande med utländska namn vid rekrytering kommer förvaltningen att för vissa befattningar avidentifiera ansökningshandlingar. Vidare kommer rekryteringsmodellen SPRINT användas vid rekrytering till vissa befattningar. Nämnda modell är en kvalitetssäkrad metod för rekrytering i syfte att hitta ”bästa tänkbara medarbetare”. Modellen går bland annat ut på att sätta fokus på de relevanta faktorerna och styr bort irrelevanta faktorer som kön, ålder, ursprung, längd, vikt utseende och annat som gärna tränger sig in i kravprofilen.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Förvaltningens miljöarbete syftar till att uppnå en ständig förbättring av miljön, dvs. en ständig minskning av den sammanlagda negativa miljöpåverkan som förvaltningens olika verksamheter, aktiviteter, produkter och tjänster bidrar till.

Förvaltningens miljöarbete har strategiskt lagts upp enligt miljöledningssystemet. Ansvar för miljöarbetet följer verksamhetsansvaret. Utveckling av miljöarbetet är en viktig del i verksamheternas kvalitetsutveckling och förvaltningen har fört samman miljöarbetet med arbetet med stadens kvalitetsstrategi.

Förvaltningens generella miljöåtaganden kopplas till socialtjänstnämndens miljöpolicy som preciserar viljeinriktningen i miljöfrågor. Den sätter ramar, ger inriktning och beskriver övergripande hur miljöfrågorna ska prioriteras och vilken ambitionsnivå socialtjänstförvaltningen ska ha när det gäller miljön.

Tillsammans med varje åtagande redovisas arbetssätt, dvs. genom vilka aktiviteter målet ska uppnås/åtagandet säkras, ansvar för genomförandet av dessa, när de ska genomföras, hur genomförandet ska finansieras, hur resultaten ska mätas och när/om del- och slutrapporter ska lämnas.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Socialtjänstnämndens möjligheter att arbeta konkret med integration ska ses utifrån de uppdrag som nämnden har att fullgöra. Det är inom ett begränsat antal områden som det finns förutsättningar att ha ett tydligt integrationsperspektiv. Dessa områden är främst information till medborgarna, stöd och bidrag till utomstående organisationer samt ansökan om serveringstillstånd och tillsyn av restauranger.

Ta ansvar för ekonomin

Sammanfattning av väsentliga förändringar jämfört med nämndens utfall år 2005 samt beslutad plan för 2006.

Utgångspunkten för budget 2007 är kommunfullmäktiges budget 2006. Därutöver bör följande väsentliga ekonomiska förändringar beaktas jämfört med 2005. Förändringarna redovisas och kommenteras utförligare under rubriken Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna. Inom parentes redovisas beräknad kostnad verksamhetsåret 2007. I detta ärende redovisar förvaltningen dels pågående verksamheter som är ofinansierade 2007 och dels förslag om nya verksamheter.

Behov av insatser för barn och ungdomar

- I samarbete med stadsdelsförvaltningarna utveckla verksamheterna inom HVB barn och ungdom (5 mkr).
- Socialpedagogiskt center för adopterade och deras familjer (2 mkr).
- Samarbetsprojekt HVB barn och ungdom, START och utbildningsförvaltningens gymnasieavdelning angående vissa gymnasieelever (2 mkr).
- Utveckla familjevården i staden genom utbildning och rekrytering av fler familjehem (3 mkr).
- Utveckla samarbetet Maria ungdom och polismyndigheten (2 mkr).
- Utökning av Barncentrum (3 mkr).
- För att bistå stadsdelsnämndernas arbete bör resursförstärkningar övervägas för projekten Folkölstillsyn (0,7 mkr), Komet (2,0 mkr) samt för Medling och brottsofferstöd (2,9 mkr).

Insatser för funktionshindrade

- Omstrukturering av korttidshemmen Drömmen och Navet (2 mkr)
- Inrättande av Bedömningskansli (3,8 mkr).
- Inrättande av Kunskapscentrum socialpsykiatri (2 mkr)

- Ändrade regler avseende betalningsansvaret för utvecklingsstörda personer boende utanför länet (- 26 mkr)
- Prestationsökningar inom LSS-kollo till följd av fler placeringar från stadsdelsnämnderna. SotN återkommer i samband med tertialrapporter.

Insatser för de mest utsatta

- Fortsatt finansiering av projektet Flexibel fältförlagd biståndsbedömning (3 mkr).
- Subventionerade priser för behandlingsinsatser för missbrukande hemlösa (10 mkr).
- Indexuppräknig av nuvarande bidragsnivå för att stödja frivilligorganisationer som ordnar boenden för hemlösa (1,9 mkr).
- Ändrad finansiering för att kunna bevara och utöka verksamheten vid Krami/Moa (6 mkr).

Rådgivande verksamheter

- Utökning av Familjerådgivningen (1,2 mkr).
- I syfte att bistå stadsdelsnämndernas arbete bör resursförstärkningar övervägas för projektet Folkhälsotillsyn (1,3 mkr).

Medarbetare

Kommunstyrelsen bör snarast se till att klargöra framtida roll och ansvarsfördelning och avsätta resurser för kompetensutveckling exempelvis inom området handikappomsorg, men även inom andra verksamhetsområden.

Justering med anledning av förändringar i budget 2006

Socialtjänstnämnden har i samband med budget/verksamhetsplan 2006 hemställt om medel för följande projekt och verksamheter. För att möjliggöra fortsatt drift bör motsvarande medel tillföras nämndens budget 2007.

- Boende för våldsutsatta, missbrukande kvinnor vid akut- och korttidsboendet Hvilan (0,8 mkr).
- Grimman, akutboende för hemlösa (2,9 mkr)
- Lotsprojektet (3 mkr).
- Hyreshöjningar inom LSS- kollo (1 mkr).
- Fortsatt etablering av boende vid Flaten camping (1,5 mkr).

Bilaga

Specifikation av väsentliga förändringar jämfört med kommunfullmäktiges budget år 2006.